

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ  
T.B.M.M. Grup Başkanlığı

10/37- 1315/3440

Tarih : 26. 10. 2007

Sayı : 16

## TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde geçen yıllara nazaran daha fazla kuraklık yaşanması sonucunda Zeytin ve Zeytinyağı üreticilerinin karşılaştıkları sorunların araştırılarak tespit edilmesi ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 25.10.2007 /

- 1- Ali KOYUNCU - Bursa
- 2- Hayrettin ÇAKMAK - Bursa
- 3- Mehmet TUNÇAK - Bursa
- 4- Halil AYDOĞAN - Afyonkarahisar
- 5- İsmail BİLEN - Manisa
- 6- Hamza YERLİKAYA - Sivas
- 7- Hasan Ali ÇELİK - Sakarya
- 8- Canan CANDEMİR ÇELİK - Bursa
- 9- Mehmet ÇERÇİ - Manisa
- 10- Ali İhsan MERDANOĞLU - Diyarbakır
- 11- Metin KAŞIKOĞLU - Düzce
- 12- Ayhan Sefer ÜSTÜN - Sakarya
- 13- Musa SIVACIOĞLU - Kastamonu
- 14- Ahmet Erdal FERLAN - Nevşehir
- 15- Eyüp FATSA - Ordu
- 16- Fetani BATTAL - Bayburt
- 17- Ertekin ÇOLAK - Artvin
- 18- Durdu Mehmet KASTAL - Osmaniye
- 19- Orhan ERDEM - Konya
- 20- Mustafa HAMARAT - Ordu

## GEREKÇE

Dünya zeytin üretiminin % 97'si aralarında ülkemizin de bulunduğu Akdeniz ülkelerinde yapılmaktadır. Ülkemiz İspanya, İtalya ve Yunanistan'dan sonra dane zeytin üretimi sıralamasında 4. konumundadır. Zeytinyağı üretiminde 6. sırada, sofralık zeytin üretiminde 2. sırada, siyah sofralık zeytin üretiminde ise 1. sıradadır. Dünya zeytinyağı üretimi 2005-2006 döneminde 2.6 milyon ton iken Türkiye ortalaması 130 bin ton olup Dünya üretiminin % 5'ni karşılamaktadır.

Sofralık zeytin olarak ortalama yıllık 150 bin ton üretilmektedir. Üretilen zeytinin büyük bir miktarını iç tüketime yönlendirilmekte, işleme tekniğindeki farklılıktan dolayı aynı başarı ihracatta gösterilememektedir. Bunun nedeni olarak yüksek tuz konsantrasyonu içeren işleme teknikleri özellikle AB ülkelerindeki tüketicilerin damak zevkine uymamaktadır.

Türkiye'de üretilen sofralık zeytinin % 85'i siyah, %15'i yeşil ve rengi dönük olarak işlenmektedir. Türkiye sofralık zeytin üretiminin yıllık 35 bin tonluk kısmını ağırlıklı olmak üzere Romanya, Bulgaristan, Rusya ve Almanya'ya satmaktadır.

Tüm bu yönleriyle bakıldığında zeytin ülkemiz ekonomisi açısından önemli bir yere sahiptir. Gerek iç piyasada gerekse dış piyasalarda büyük bir ekonomik girdi teşkil etmesine rağmen 2007 yılında ciddi bir kuraklık yaşanması zeytin ve zeytinyağı sektörümüzü olumsuz yönde etkilemiştir.

Tarım sektörü 2007 yılında kuraklıktan en fazla etkilenen sektör olmuştur. Zeytin Üretimin yaygın olarak yapıldığı Marmara ve Ege Bölgesi yağış azalmasının en fazla olduğu bölgelerden olmuştur. Özellikle Marmara Bölgesinde % 34 yağış azalması tarımı ciddi derecede olumsuz olarak etkilemiştir.

Ege ve Marmara bölgesinde yapılan araştırmalar neticesinde iklim değişiklikleri ve buna bağlı olarak yaşanan kuraklık zeytin üretimini de olumsuz yönde etkilemiştir. Bölgede yaşanan kuraklık nedeniyle zeytinde kalibrasyon kaybı, sofralık zeytinde kalite azalması, zeytin tanelerin küçük olması ve bunun neticesinde yağlık zeytinin çok olmasına rağmen yağ veriminin düşük olması gibi sorunları da beraberinde getirmiştir.

Zeytin üretiminde yaşanan kalite kaybı; üreticinin zeytinini pazarlamada sıkıntı yaşamasına, eskiye nazaran daha kötü şartlarda pazarlamasına, Marmarabirliğin zeytin alımında ve satımında sorunlar yaşamasına neden olmaktadır. Bütün bunların neticesinde üretici başta Ziraat Bankasına olmak üzere kullandığı kredileri geri ödemekte büyük sıkıntılarla karşı karşıya kalmaktadır.

Ülkemiz zeytin üreticisinin özellikle Akdeniz sahil şeridindeki diğer ülke üreticileriyle daha uygun şartlarda rekabet edebilmesi için zeytin üretimin daha verimli yapılması, uydun kredi imkanları sağlanması, daha rantabl pazarlama yapılması, zeytin ağacı kalitesinin yükseltilmesi, üreticinin ve tüketicinin bilinçlendirilmesi, tanıtım ve pazarlama stratejilerin profesyonel olarak yapılması, zeytin menşeyinin nihayi tüketiciye sunulma aşamasında paketlerde yer alması ve geleceğe yönelik zeytin ve zeytinyağı projeksiyonu yapılması gerekmektedir.